

**МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ТЕОРІЇ ТА МЕТОДИКИ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ
НАУКОВИЙ СТУДЕНТСЬКИЙ ГУРТOK
«ПЕРСПЕКТИВИ ОСВІТНЬО-ПЕДАГОГІЧНОЇ НАУКИ»**

НОВА УКРАЇНСЬКА ШКОЛА: СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ

**Збірник тез доповідей
IV Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції**

МУКАЧЕВО
27 ВЕРЕСНЯ 2023 РОКУ

УДК 373.3/.5.015.31:159.923(477)(043.2)

*Розглянуто і схвалено кафедрою теорії та методики початкової освіти
Мукачівського державного університету
(протокол № 3 від 29 вересня 2023 року)*

Рецензенти:

Кіліченко Оксана Іванівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри початкової освіти, Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника (м. Івано-Франківськ).

Кравченко Тетяна Миколаївна, PhD, доктор філософії в галузі Освіта/Педагогіка, викладач кафедри англійської мови, літератури та методики іноземних мов, Мукачівський державний університет (м. Мукачево).

Наукове консультування і редагування:

доктор педагогічних наук, професор Товканець Ганна Василівна.

H74

Нова українська школа: стратегія розвитку особистості: збірник тез доповідей IV Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції (27 вересня 2023 р., Мукачево) / За заг. ред. Г. В. Товканець. Мукачево: Вид-во МДУ, 2023. 130 с.

У збірнику представлено тези доповідей учасників студентської науково-практичної конференції «Нова українська школа: стратегія розвитку особистості», в яких розкрито актуальні питання реалізації сучасних підходів до освітнього процесу в умовах Нової української школи.

Видання розраховане на науковців, викладачів, студентів, які займаються проблемами розвитку особистості і стратегії розвитку Нової української школи.

Редакційна група:

Товканець Г. В. – д. пед. н., завідувачка кафедри теорії та методики початкової освіти Мукачівського державного університету, Сідор Ю. І. (ПО-3), Недосека І. Р. (ПО-2), Нестерук А. А. (ПО-2), Чорноморець А. О. (ПО-2), Сарканич К. В. (ПО-4), Мороз М. В. (ПО-21сп).

Відповідальність за достовірність фактів, цитат,
цифр та інших відомостей несуть автори публікацій.

programs are mostly offered by universities, doctoral programs are offered only by universities.

Levels of higher education:

– bachelor's degree (basic), which is awarded by a higher education institution as a result of the successful completion by the student of a higher education of an educational and professional program, the volume of which is 180–240 ECTS credits (the normative period of training is 3–4 years);

– master's degree awarded by a higher education institution as a result of successful completion of an educational and professional program by the student of higher education, the volume of which is 60–120 ECTS credits (normative period of training is 1–2 years);

– doctor of philosophy / doctor of arts awarded by the specialized academic council of the institution of higher education as a result of the successful completion by the student of the higher education, respectively, of the educational and scientific program, the volume of which is at least 180 ECTS credits and the public defense of the dissertation in the specialized academic council (the normative period of preparation is 2 + 2 years).

The continuous, indivisible model provides for obtaining a master's level of higher education on the basis of a complete general secondary education, which amounts to 300–360 ECTS credits (with a normative period of preparation of 5–6 years) to obtain a master's degree in higher education in medical, dental, pharmaceutical, legal, architectural, veterinary, theological, artistic fields [3]. The professional training of future primary education teachers is characterized by a level model.

The student receives a diploma of higher education after passing a comprehensive professional exam, defense of a qualifying thesis and upon having a certificate confirming the level of mastery of a foreign language at the B2 level.

References

1. Пріоритетами Болонського процесу до 2030 року мають стати збалансована академічна мобільність та посилена роль вищої освіти у досягненні Цілей сталого розвитку (The priorities of the Bologna process until 2030 should be balanced academic mobility and the strengthened role of higher education in achieving the Sustainable Development Goals). URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/prioritetami-bolonskogo-procesu-do-2030-roku-mayut-stati-zbalansovana-akademichna-mobilnist-ta-posilena-rol-vishoyi-osviti-u-dosyagnenni-cilej-stalogo-rozvitku-yegor-stadnij>

2. Rome Ministerial Communiqué. European Higher Education Area (EHEA) Ministerial Conference, Rome, November 19, 2020. URL: <https://www.coe.int/en/web/education/-/council-of-europe-at-the-ehea-ministerial-conference>

3. 2011. évi CCIV. törvény a nemzeti felsőoktatásról (Act CCIV of 2011 on National Higher Education). URL: <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1100204.tv>

Куліш А. В, Лізанець К. І.,
здобувачі вищої освіти

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ У ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ НАРОДОЗНАВЧИХ УЯВЛЕНЬ ТА ПОНЯТЬ

Гуманізація освіти України в контексті сьогодення передбачає її націоналізацію, тобто надання якомога ширшого національного характеру процесу навчання і виховання. Усе це сприятиме формуванню національної свідомості здобувачів освіти - усвідомлення своєї національної гідності, місця свого народу у всесвітній історії. В умовах воєнного стану важливого значення набуває усвідомлення народом національних інтересів. Цими інтересами є знання минулого, тобто власної історії, традицій, звичаїв, обрядів. Тільки спільними зусиллями батьків і вчителів можна прищепити дитині ці знання та сформувати відповідні компетентності.

В Концепції Нової української школи зазначено, що сучасний педагог повинен допомогти учням отримати досвід толерантної поведінки, співпереживання, співпраці, зрозуміти значення життя як найвищої цінності, формувати у дітей погляди про суспільство. Освітнє середовище у школі необхідно будувати так, щоб у процесі формування народознавчих уявлень і понять діти мали можливість розмірковувати, досліджувати, аналізувати життєві ситуації, пропонувати різні шляхи розв'язання проблемних питань, робити висновки.

Проблема формування в учнів народознавчих уявлень і понять, завжди була в центрі уваги науковців, педагогів – практиків, але залежно від історичних фактів, від рівня розвитку педагогічної теорії і практики в різні періоди досліджувався цей феномен по-різному. Так М. Стельмахович зазначав, що молодших школярів необхідно знайомити з широким колом історичних подій, читати їм розповіді про минуле людства, тоді у свідомості дитини формується перше поняття про свій народ, добро і зло, справедливості і несправедливості, честі і безчестя. Вчені – педагоги (Ш. Амонашвілі, О. Богданова, В. Максакова, В. Петрова) констатують у молодших школярів навички суспільної поведінки, наявність діяльнісного досвіду, осмислене ставлення до навколишнього світу, до історії свого народу.

Національна освітньо-виховна система - це історично зумовлена і створена самим народом система ідей, поглядів, переконань, ідеалів, традицій, звичаїв та інших форм соціальної практики, спрямованої на організацію життєдіяльності підростаючого покоління, виховання його в дусі природно-історичного розвитку матеріальної та духовної культури нації [1].

Залучаючи учнів до народознавства, до таких його складових як краєзнавство і етнографія, народна педагогіка і родинна етнопедагогіка, рідна мова, історія і національні символи, ми розв'язуємо низку педагогічних завдань, серед яких важливе місце посідає формування світоглядних уявлень молодших школярів та їх картини світу. Вирішення цих питань, на нашу думку, не можливе без системи знань

про український народ, особливості його трудової діяльності, побуту, харчування, без знання народного одягу, календаря і народної медицини. Знання звичаїв, сімейних та родових обрядів, вірувань і народної моралі допоможе школярам краще зрозуміти не тільки свій народ, а і самих себе.

Одним із найважливіших засобів формування світоглядних уявлень школярів у народознавстві дослідники вважають рідну мову. Ми погоджуємось з думкою науковців про те, що рідна мова – це «вияв національного буття народу, універсальна скарбниця духовних надбань і основний засіб передачі їх із покоління в покоління; це самобутній спосіб мислення, пізнання дійсності й формування внутрішнього світу людини» [3]. Складовою частиною народознавства є усна народна творчість, зокрема фольклор з його жанрами: казками, народними піснями, прислів'ями, приказками, скоромовками, іграми, лічилками, побажаннями і замовляннями. Це багатий матеріал для збагачення картини світу дітей, формування у них уявлень про світ, у якому вони живуть. Вважаємо фольклор найдоступнішим і найефективнішим засобом формування світоглядних уявлень у молодшому шкільному віці.

Таким чином, нами з'ясовано, що формування у молодших школярів народознавчих уявлень і понять – це формування у них елементарних знань про свій народ, державу, історію, культуру, традиції, моральні цінності й норми поведінки. Спільною для науковців та педагогів-практиків сьогодні є думка про те, що формування особистості засобами народознавства включає пізнання та розуміння своєї Батьківщини з її історією, культурою, традиціями та обрядами. Вони є складовими не тільки світоглядних уявлень, а й національного світогляду, і формують ставлення до свого народу, до представників інших націй і народів. Знайомлячи дітей з історією, культурою, побутом і традиціями власного народу, можливо сформувати адекватні уявлення про взаємозв'язок людини, природи і суспільства. Ми погоджуємось з думкою педагогів-практиків про те, що формування особистості засобами народознавства – це складний, багатогранний процес, що вимагає високої організації педагогічної праці та активно-творчої діяльності здобувачів освіти, чіткості та цілеспрямованості в роботі, вміння зосередитися на головному.

Список використаних джерел:

1. Варакута О. М. Дидактичні умови формування народознавчих понять в учнів початкових класів. Тернопіль: Б., 2011. 219 с.
2. Стельмахович М. Етнопедагогічні основи української національної школи і родини Рідна школа, 2008 . № 7-8. С. 37-39.
3. Сухомлинська О. Громадянське виховання – спадщина й сучасність. Доба. 2005. №2. С. 4-5.

Лембей Т.В., здобувач вищої освіти

Реалізація вивчення традиційного геометричного різьблення на пінополістиролі у НУШ.....	
Козловська К.В., Фаловська І. Д.	
Роль вчителів та їх асистентів у формуванні інклюзивного середовища в початкових класах.....	42
Колівер М. О., Пасько К. М.	
Психологічні особливості трансформації існуючих та формування нових практик стресостійкості та адаптивності у юнаків.....	43
Кузьма О., Човрій С. Ю.	
Особливості професійної підготовки фахівців у вищих навчальних закладах Угорщини.....	45
Куліш А. В, Лізанець К. І. Лалак Н. В.	
Особливості формування у здобувачів початкової освіти народознавчих уявлень та понять.....	47
Лембей Т.В., Пасько К. М.	
Роль мотивації у навчанні студентів.....	49
Лехман О. Ю., Мочан Т.М.	
Інтеграція ігрової та навчальної діяльності у сучасній початковій освіті.....	50
Лісніченко Т.В.	
Нова українська школа як спроба зміни розвитку особистості: соціально-психологічні аспекти.....	52
Любка А. І., Товканець Г. В.	
К. Ушинський про ідею народності як чинника виховання.....	53
Макаренко В. А., Білюк О. Г	
Вплив емоційної регуляції на дошкільників із заїканням.....	55
Малько М.В., Хома О.М.	
	57

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>